

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (tretia komora)

zo 14. júna 2012*

„Colný kódex Spoločenstva — Článok 236 ods. 2 — Vrátenie cla, ktoré nebolo dlžné na základe právnych predpisov — Lehota — Nariadenie (ES) č. 2398/97 — Konečné antidumpingové clo na dovozy bavlnenej posteľnej bielizne pochádzajúcej z Egypta, Indie a Pakistanu — Nariadenie (ES) č. 1515/2001 — Vrátenie antidumpingových ciel zaplatených na základe nariadenia, ktoré bolo neskôr vyhlásené za neplatné — Pojem ‚vyššia moc‘ — Dátum vzniku povinnosti vrátiť dovozné clo“

Vo veci C-533/10,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Tribunal d'instance de Roubaix (Francúzsko) z 8. novembra 2010 a doručený Súdnemu dvoru 17. novembra 2010, ktorý súvisí s konaním:

Compagnie internationale pour la vente à distance (CIVAD) SA

proti

Receveur des douanes de Roubaix,

Directeur régional des douanes et droits indirects de Lille,

Administration des douanes,

SÚDNY DVOR (tretia komora),

v zložení: predseda tretej komory K. Lenaerts, sudcovia J. Malenovský, R. Silva de Lapuerta, G. Arestis (spravodajca) a D. Šváby,

generálny advokát: P. Cruz Villalón,

tajomník: R. Șereș, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní zo 6. októbra 2011,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- Compagnie internationale pour la vente à distance (CIVAD) SA, v zastúpení: F. Citron a B. Servais, avocats,
- francúzska vláda, v zastúpení: G. de Bergues, B. Cabouat, J.-S. Pilczer a C. Candat, splnomocnení zástupcovia,

* Jazyk konania: francúzština.

- česká vláda, v zastúpení: M. Smolek a J. Vlácil, splnomocnení zástupcovia,
- Európska komisia, v zastúpení: L. Bouyon a H. van Vliet, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 8. decembra 2011,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 236 ods. 2 nariadenia Rady (EHS) č. 2913/92 z 12. októbra 1992, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Spoločenstva (Ú. v. ES L 302, s. 1; Mim. vyd. 02/004, s. 307), zmeneného a doplneného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2700/2000 zo 16. novembra 2000 (Ú. v. ES L 311, s. 17; Mim. vyd. 02/010, s. 239, ďalej len „colný kódex“).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi Compagnie internationale pour la vente à distance (CIVAD) SA (ďalej len „CIVAD“) a receveur des douanes de Roubaix (Colný úrad Roubaix), directeur régional des douanes et droits indirects de Lille (regionálny riaditeľ pre clá a nepriame dane v Lille) a administration des douanes (Colná správa), ktorý sa týka žiadosti o vrátenie antidumpingových ciel, ktoré spoločnosť CIVAD zaplatila bezdôvodne pri dovoze bavlnenej postelnej bielizne pochádzajúcej z Pakistanu.

Právny rámec

- 3 Článok 236 colného kódexu uvádza:

„1. Dovozné alebo vývozné clo bude vrátené ak sa zistí, že v čase, kedy bolo zaplatené, nebola suma tohto cla dlžná na základe právnych predpisov, alebo že bola zapísaná do účtovnej evidencie v rozpore s článkom 220, odsek 2.

Dovozné alebo vývozné clo bude odpustené ak sa zistí, že v čase keď toto bolo zapísané do účtovnej evidencie, nebolo dlžné na základe právnych predpisov alebo že bolo zapísané do účtovnej evidencie v rozpore s článkom 220, odsek 2.

Vrátenie alebo odpustenie nebude povolené, ak skutočnosti, ktoré viedli k zaplateniu alebo zapísaniu sumy cla do účtovnej evidencie, ktorá nebola dlžná na základe právnych predpisov [sumy cla, ktorá nebola dlžná na základe právnych predpisov, do účtovnej evidencie – *neoficiálny preklad*], vyplývajú z úmyselného konania dotknutej osoby.

2. Dovozné alebo vývozné clo bude vrátené alebo odpustené na základe žiadosti podanej príslušnému colnému úradu v lehote 3 rokov odo dňa, kedy bola suma tohto cla oznámená dlžníkovi.

Táto lehota bude predĺžená, ak dotknutá osoba preukáže, že nemohla podať žiadosť v stanovenej lehote z dôvodov nepredvídateľných okolností alebo vyššej moci.

Colné orgány vrátia alebo odpustia clo z vlastného podnetu, ak v tejto lehote zistia, že nastala niektorá zo skutočností uvedených v odseku 1, prvý a druhý pododsek.“

- 4 Podľa znenia článku 243 ods. 1 colného kódexu „každá osoba má právo podať odvolanie proti rozhodnutiu colných orgánov, ktoré sa týka uplatňovania colných predpisov, ktoré sa ich [jej – *neoficiálny preklad*] priamo a osobne dotýkajú“.

- 5 Nariadenie Rady (ES) č. 2398/97 z 28. novembra 1997 (Ú. v. ES L 332, s. 1, a korigendum Ú. v. ES L 107, 1998, s. 16) uložilo konečné antidumpingové clá na dovozy bavlnenej posteľnej bielizne pochádzajúcej z Egypta, Indie a Pakistanu.
- 6 Nariadenie Rady (ES) č. 1515/2001 z 23. júla 2001 o opatreniach, ktoré môže prijať Spoločenstvo na základe správy prijatej orgánom na urovnávanie sporov WTO, ktorá sa týka antidumpingových a antidotačných opatrení (Ú. v. ES L 201, s. 10; Mim. vyd. 11/038, s. 50), uvádza vo svojom článku 1 ods. 1 tieto opatrenia takto:

„1. Ak OUS [orgán na urovnávanie sporov Svetovej obchodnej organizácie (WTO)] prijíma správu týkajúcu sa opatrení spoločenstva prijatých na základe nariadenia [Rady] (ES) č. 384/96 [z 22. decembra 1995 o ochrane pred dumpingovými dovozmi z krajín, ktoré nie sú členmi Európskeho spoločenstva (Ú. v. ES L 56, 1996, s. 1; Mim. vyd. 11/010, s. 45)], nariadenia [Rady] (ES) č. 2026/97 [zo 6. októbra 1997 o ochrane pred subvencovanými dovozmi z krajín, ktoré nie sú členmi Európskeho spoločenstva (Ú. v. ES L 288, s. 1; Mim. vyd. 11/010, s. 78)] alebo tohto nariadenia (ďalej len ‚opatrenie na urovanie sporu‘), Rada môže prijať jednoduchou väčšinou na návrh predložený [Komisiou, po konzultácii s – *neoficiálny preklad*] poradným výborom, vytvoreným na základe článku 15 nariadenia (ES) č. 384/96 alebo článku 25 nariadenia (ES) č. 2026/97 (ďalej len ‚poradný výbor‘), jedno alebo viac týchto opatrení, keď sa domnieva, že je potrebné:

- a) zrušiť alebo zmeniť a doplniť opatrenie alebo
- b) prijať iné osobitné opatrenia, ktoré sa považujú za potrebné za určitých okolností.“

- 7 Článok 3 uvedeného nariadenia uvádza:

„Akékoľvek opatrenia prijaté podľa nariadenia nadobudnú účinnosť dňom nadobudnutia ich platnosti, ak nie je ustanovené inak, a nestanoví sa tým základ pre úhradu cla zavedeného k tomuto dátumu [a nemožno sa ich dovolávať na účel dosiahnutia vrátenia cla vybratého pred týmto dátumom, ak nie je ustanovené inak – *neoficiálny preklad*].“

- 8 Vzhľadom na odporúčania uvedené v správach, ktoré OUS prijal 30. októbra 2000 a 1. marca 2001, týkajúcich sa antidumpingového cla na dovozy z Indie (ďalej len „správy OUS“), Rada článkom 2 nariadenia (ES) č. 160/2002 z 28. januára 2002, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie č. 2398/97 (Ú. v. ES L 26, s. 1) vyhlásila antidumpingové konanie týkajúce sa dovozov bavlnenej posteľnej bielizne pochádzajúcej z Pakistanu za ukončené.
- 9 V bode 1 výroku svojho rozsudku z 27. septembra 2007, Ikea Wholesale (C-351/04, Zb. s. I-7723), Súdny dvor rozhodol, že článok 1 nariadenia č. 2398/97 je neplatný v rozsahu, v akom Rada uplatnila na účely určenia dumpingového rozpätia týkajúceho sa prešetrovaného výrobku metódu „nulovania“ negatívnych dumpingových rozpätí pre každý typ dotknutých výrobkov. Za týchto okolností Súdny dvor v bode 2 výroku toho istého rozsudku tiež rozhodol, že dovozca ako v konaní, ktorého sa predmetný rozsudok týkal, ktorý podal na vnútroštátny súd žalobu proti rozhodnutiam, ktorými sa od neho žiada zaplatenie antidumpingového cla podľa uvedeného nariadenia, vyhláseného podľa predmetného rozsudku za neplatné, má v zásade právo odvolávať sa na túto neplatnosť v rámci sporu v konaní vo veci samej na to, aby mu bolo toto clo vrátené v súlade s článkom 236 ods. 1 colného kódexu.

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 10 CIVAD, ktorej sídlo je vo Francúzsku a ktorej predmetom činnosti je zásielkový predaj tovaru, predávala bavlnenú posteľnú bielizeň pochádzajúcu z Pakistanu.

- 11 Listami z 26. júla 2002 a 28. októbra 2002 CIVAD požiadala administration des douanes o vrátenie antidumpingových ciel, ktoré zaplatila na základe colných vyhlásení o dovoze podaných podľa nariadenia č. 2398/97 za obdobia medzi 15. decembrom 1997 a 25. januárom 1999, medzi 1. februárom a 23. júlom 1999, ako aj medzi 29. júlom 1999 a 25. januárom 2002.
- 12 Listom zo 17. marca 2008 administration des douanes vyhovelá žiadosti spoločnosti CIVAD, pokiaľ ide o colné vyhlásenia o dovoze predložené počas obdobia od 29. júla 1999 do 25. januára 2002. Naopak zamietla túto žiadosť v prípade vyhlásení o dovoze predložených počas dvoch zostávajúcich uvedených období z dôvodu, že žiadosť bola podaná po uplynutí trojročnej lehoty uvedenej v článku 236 ods. 2 prvom pododseku colného kódexu.
- 13 Listom z 24. apríla 2008 požiadala CIVAD administration des douanes o opätovné preskúmanie jej rozhodnutia, uvádzajúc, že žiadosti o vrátenie nemohla podať pred uverejnením nariadenia č. 160/2002, ktorým sa ukončuje antidumpingové konanie týkajúce sa dovozov z Pakistanu, v *Úradnom vestníku Európskej únie*. Listom zo 14. augusta 2008 administration des douanes zamietla túto žiadosť.
- 14 Podaním z 2. júla 2009 CIVAD podľa článku 243 colného kódexu podala návrh proti receveur des douanes de Roubaix, directeur régional des douanes et droits indirects de Lille a administration des douanes.
- 15 Za týchto okolností Tribunal d'instance de Roubaix, zastávajúc názor, že rozhodnutie v spore, ktorý prejednáva, si vyžaduje výklad článku 236 ods. 2 colného kódexu, rozhodol prerušiť konanie a predložiť Súdnu dvoru tieto prejudiciálne otázky:
 - „1. Predstavuje nezákonnosť nariadenia Spoločenstva, ktoré nemôže byť *de facto* ani *de iure* predmetom individuálnej žaloby o neplatnosť podanej hospodárskym subjektom, vo vzťahu k tomuto subjektu vyššiu moc dovoľujúcu prekročenie lehoty stanovenej v článku 236 ods. 2 [colného kódexu]?
 2. V prípade zápornej odpovede na prvú otázku ukladajú ustanovenia článku 236 posledného pododseku [colného kódexu] colným orgánom povinnosť pristúpiť z vlastného podnetu k vráteniu antidumpingového cla, pokiaľ bola skonštatovaná jeho nezákonnosť v nadväznosti na spochybnenie jeho zákonnosti členským štátom WTO:
 - a) po prvom oznámení dotknutej krajiny spochybňujúcim zákonnosť antidumpingového nariadenia,
 - b) po vydaní správy osobitnej skupiny konštatujúcej nezákonnosť antidumpingového nariadenia,
 - c) po vydaní správy odvolacieho orgánu WTO, na základe ktorej Európske spoločenstvo uznalo nezákonnosť antidumpingového nariadenia?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

- 16 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 236 ods. 2 colného kódexu vykladať v tom zmysle, že nezákonnosť nariadenia predstavuje prípad vyššej moci umožňujúci predĺžiť trojročnú lehotu, počas ktorej dovozca môže požiadať o vrátenie dovozného cla zaplateného podľa tohto nariadenia.

- 17 Na úvod treba pripomenúť, že podľa článku 236 ods. 2 prvého pododseku colného kódexu pre dosiahnutie vrátenia dovozného cla musí hospodársky subjekt podať žiadosť príslušnému colnému úradu v lehote 3 rokov odo dňa, kedy bola suma tohto cla oznámená dlžníkovi.
- 18 V prejednávanej veci, keďže ide o clá zaplatené medzi 1. februárom a 23. júlom 1999, ako aj medzi 15. decembrom 1997 a 25. januárom 1999, je nesporné, že CIVAD podala príslušné žiadosti o vrátenie po uplynutí uvedenej trojročnej lehoty.
- 19 Treba pripomenúť, že v bode 1 výroku svojho už citovaného rozsudku Ikea Wholesale Súdny dvor rozhodol, že článok 1 nariadenia č. 2398/97 je neplatný v rozsahu, v akom Rada uplatnila na účely určenia dumpingového rozpätia týkajúceho sa prešetrovaného výrobku metódu „nulovania“ negatívnych dumpingových rozpätí pre každý typ dotknutých výrobkov.
- 20 V bode 67 už citovaného rozsudku Ikea Wholesale Súdny dvor skúmal tiež dôsledky, ktoré treba vyvodiť z konštatovania takejto neplatnosti, a prijal záver, že v takom prípade antidumpingové clo zaplatené podľa nariadenia č. 2398/97 nie je v zmysle článku 236 ods. 1 colného kódexu zákonne dlžné a musí byť v zásade vrátené colnými orgánmi v súlade s týmto ustanovením, ak sú splnené podmienky, ktoré sa vzťahujú na takéto vrátenie, ako aj tá, ktorá je upravená v odseku 2 uvedeného článku (pozri tiež rozsudok z 18. marca 2010, Trubowest Handel a Makarov/Rada a Komisia, C-419/08 P, Zb. s. I-2259, bod 25).
- 21 Z vyššie uvedeného vyplýva, že v nadväznosti na vyhlásenie neplatnosti antidumpingového nariadenia Súdny dvor hospodársky subjekt už v zásade nemôže požadovať vrátenie antidumpingového cla, ktoré zaplatil podľa tohto nariadenia a pri ktorom uplynula trojročná lehota uvedená v článku 236 ods. 2 colného kódexu. Článok 236 ods. 2 colného kódexu totiž obmedzuje vrátenie cla, ktoré nebolo dlžné na základe právnych predpisov, lehotou troch rokov.
- 22 Súdny dvor uznal, že vnútroštátna procesná podmienka stanovujúca primeranú lehotu, v ktorej je hospodársky subjekt povinný, pod hrozbou premlčania, požiadať o vrátenie dane vyrubenej v rozpore s právom Únie, je zlučiteľná s právom Únie. Takáto premlčacia lehota totiž nie je takej povahy, aby viedla k praktickej nemožnosti alebo nadmernému sťaženiu výkonu práv, ktoré priznáva právny poriadok Únie. V tejto súvislosti Súdny dvor rozhodol, že trojročná premlčacia lehota sa javí ako primeraná (pozri rozsudky zo 17. novembra 1998, Aprile, C-228/96, Zb. s. I-7141, bod 19; z 24. marca 2009, Danske Slagterier, C-445/06, Zb. s. I-2119, bod 32, a z 15. apríla 2010, Barth, C-542/08, Zb. s. I-3189, bod 28).
- 23 Táto judikatúra sa uplatňuje tiež v prípade, ak sa normotvorca Únie výnimočne, ako v konaní vo veci samej, rozhodne harmonizovať procesné podmienky upravujúce žiadosti o vrátenie neoprávnene vyrubenej dane. Primeraná premlčacia lehota bez ohľadu na to, či bola stanovená vnútroštátnym právom alebo právom Únie, je v záujme právnej istoty, ktorá chráni tak dotknutú osobu, ako aj dotknutý správny orgán a nebráni výkonu práv, ktoré priznáva právny poriadok Únie, zo strany dotknutej osoby (pozri v tomto zmysle rozsudky Aprile, už citovaný, bod 19; Danske Slagterier, už citovaný, bod 32, a Barth, už citovaný, bod 28).
- 24 Pokiaľ ide o otázku, či nezákonnosť nariadenia č. 2398/97 možno považovať za prípad vyššej moci, treba pripomenúť, že podľa článku 236 colného kódexu vrátenie zaplateného dovozného alebo vývozného cla možno priznať iba za určitých podmienok a v stanovených osobitných prípadoch. Takéto vrátenie teda predstavuje výnimku z obvyklého režimu dovozov a vývozov a v dôsledku toho sa ustanovenia, ktoré ho upravujú, vykladajú zužujúco (rozsudky z 13. marca 2003, Holandsko/Komisia, C-156/00, Zb. s. I-2527, bod 91, a zo 17. februára 2011, Berel a i., C-78/10, Zb. s. I-717, bod 62).
- 25 Preto sa musí pojem vyššia moc v zmysle článku 236 ods. 2 druhého pododseku colného kódexu vykladať zužujúco.

- 26 V tejto súvislosti treba pripomenúť ustálenú judikatúru Súdneho dvora, podľa ktorej keďže pojem vyššia moc nemá v rôznych oblastiach uplatnenia práva Únie rovnaký obsah, jeho význam sa musí stanoviť v závislosti od právneho rámca, v ktorom sa má prejavíť jeho účinok (rozsudok z 18. decembra 2007, *Société Pipeline Méditerranée et Rhône*, C-314/06, Zb. s. I-12273, bod 25 a citovaná judikatúra).
- 27 V kontexte colných právnych predpisov treba pod pojmom vyššia moc v zásade rozumieť neobvyklé a nepredvídateľné okolnosti, nezávislé od vôle subjektu, ktorý sa ich dovoľáva, ktorých dôsledkom nebolo možné zabrániť napriek vynaloženiu všetkej starostlivosti (rozsudok z 8. júla 2010, *Komisija/Taliansko*, C-334/08, Zb. s. I-6865, bod 46 a citovaná judikatúra).
- 28 Z toho vyplýva, že ako už Súdny dvor spresnil, pojem vyššia moc zahŕňa tak objektívny prvok týkajúci sa neobvyklých okolností, ktoré sú nezávislé od vôle dotknutého hospodárskeho subjektu, ako aj subjektívny prvok týkajúci sa povinnosti dotknutej osoby, aby sa zabezpečila proti následkom neobvyklej udalosti tým, že prijme primerané opatrenia bez toho, aby priniesla neprimeranú obeť (rozsudok *Société Pipeline Méditerranée et Rhône*, už citovaný, bod 24 a citovaná judikatúra).
- 29 V prípade, o aký ide v konaní vo veci samej, nie je splnený ani jeden z týchto dvoch prvkov.
- 30 Na jednej strane, pokiaľ ide o objektívny prvok, nezákonnosť antidumpingového nariadenia, ako je nariadenie č. 2398/97, nemožno považovať za neobvyklú okolnosť. Na tento účel postačuje pripomenúť, že Únia je úniou práva, v ktorej jej inštitúcie a orgány podliehajú preskúmaniu súladu ich aktov najmä so Zmluvami o EÚ a o FEÚ. Ako to poznamenal generálny advokát v bode 56 svojich návrhov, zo samotnej povahy práva Únie vyplýva, že niektoré predpisy, ktoré ho tvoria, možno vyhlásiť za neplatné.
- 31 Pokiaľ ide o subjektívny prvok, žalobkyňa v konaní vo veci samej mohla podať žiadosť o vrátenie hneď po prvom zaplatení antidumpingového cla podľa nariadenia č. 2398/97 s cieľom spochybniť platnosť tohto nariadenia.
- 32 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že uvedené Zmluvy stanovili úplnú sústavu žalôb a konaní, ktorých cieľom je zveriť Súdnemu dvoru právomoc preskúmať zákonnosť aktov inštitúcií a orgánov Únie (pozri rozsudok z 29. júna 2010, *E a F*, C-550/09, Zb. s. I-6213, bod 44 a citovanú judikatúru).
- 33 V tomto kontexte, ak hospodársky subjekt, ktorý sa cíti postihnutý uplatnením antidumpingového nariadenia, ktoré považuje za protiprávne, podal podľa článku 236 ods. 2 colného kódexu žiadosť o vrátenie zaplateného cla a ak bola táto žiadosť zamietnutá, disponuje možnosťou predložiť tento spor príslušnému vnútroštátnemu súdu a dovoľávať sa pred ním neplatnosti predmetného nariadenia. Tento súd potom môže, alebo dokonca za podmienok článku 267 ZFEÚ musí, podať na Súdny dvor otázku o platnosti dotknutého nariadenia (rozsudok *Trubowest Handel a Makarov/Rada a Komisia*, už citovaný, bod 24).
- 34 Pretože CIVAD disponovala možnosťou napadnúť platnosť nariadenia č. 2398/97 pred uplynutím trojročnej lehoty stanovenej v článku 236 ods. 2 prvom pododseku colného kódexu podaním žiadosti o vrátenie podľa prvého pododseku uvedeného odseku, neplatnosť uvedeného nariadenia vyhlásenú neskôr zo strany Súdneho dvora v jeho už citovanom rozsudku *Ikea Wholesale* nemožno považovať za vyššiu moc, ktorá zabránila žalobkyni v konaní vo veci samej podať žiadosť o vrátenie v uvedenej lehote.
- 35 Za týchto okolností treba na prvú otázku odpovedať, že článok 236 ods. 2 druhý pododsek colného kódexu sa má vykladať v tom zmysle, že nezákonnosť nariadenia nepredstavuje prípad vyššej moci v zmysle tohto ustanovenia umožňujúci predĺžiť trojročnú lehotu, počas ktorej dovozca môže požiadať o vrátenie dovozného cla zaplateného podľa tohto nariadenia.

O druhej otázke

- 36 Svojou druhou otázkou sa vnútroštátny súd pýta, či sa článok 236 ods. 2 tretí pododsek colného kódexu má vykladať v tom zmysle, že ukladá vnútroštátnym orgánom povinnosť pristúpiť z vlastného podnetu k vráteniu antidumpingového cla vyrubeného podľa nariadenia, ktoré neskôr OUS vyhlásil za nezlučiteľné s Dohodou o uplatňovaní článku VI Všeobecnej dohody o clách a obchode 1994 (Ú. v. ES L 336, s. 103; Mim. vyd. 11/021, s. 189, ďalej len „antidumpingová dohoda“) uvedenou v prílohe 1A Dohody o zriadení Svetovej obchodnej organizácie (WTO), podpísanej v Marrákeši 15. apríla 1994 a schválenej rozhodnutím Rady 94/800/ES z 22. decembra 1994, týkajúcim sa uzavretia dohôd v mene Európskeho spoločenstva, pokiaľ ide o záležitosti v rámci jeho kompetencie, ku ktorým sa dospelo na Uruguajskom kole multilaterálnych rokovaní (1986 – 1994) (Ú. v. ES L 336, s. 1; Mim. vyd. 11/021, s. 80).
- 37 Na úvod treba pripomenúť, že podľa článku 236 ods. 2 tretieho pododseku colného kódexu colné orgány vrátia alebo odpustia dovoznú alebo vývoznú clo z vlastného podnetu, ak v lehote troch rokov od dátumu oznámenia uvedeného cla dlžníkovi zistia, že suma tohto cla nie je dlžná na základe právnych predpisov v zmysle odseku 1 toho istého článku.
- 38 Konštatovanie OUS o tom, že antidumpingové nariadenie nie je v súlade s antidumpingovou dohodou, nemôže predstavovať okolnosť, ktorá by umožňovala vrátenie dovozného cla podľa článku 236 ods. 1 a 2 colného kódexu.
- 39 Pri aktoch inštitúcií a orgánov Únie platí prezumpcia platnosti, čo znamená, že také akty majú právne účinky dovtedy, kým neboli zrušené orgánom, ktorý ich prijal, zrušené na základe žaloby o neplatnosť alebo vyhlásené za neplatné v dôsledku návrhu na začatie prejudiciálneho konania alebo námietky nezákonnosti (rozsudky z 5. októbra 2004, Komisia/Grécko, C-475/01, Zb. s. I-8923, bod 18, a z 12. februára 2008, CELF a ministre de la Culture et de la Communication, C-199/06, Zb. s. I-469, bod 60).
- 40 Keďže Súdny dvor je výlučne príslušný na konštatovanie neplatnosti aktu Únie, ako je antidumpingové nariadenie, čo má za cieľ zaručovať právnu istotu zabezpečením jednotného uplatnenia práva Únie (pozri rozsudok z 22. júna 2010, Melki a Abdeli, C-188/10 a C-189/10, Zb. s. I-5667, bod 54 a citovanú judikaturu), skutočnosť, že OUS konštatoval, že antidumpingové nariadenie nie je v súlade s antidumpingovou dohodou, nemôže ovplyvniť prezumpciu platnosti takéhoto nariadenia.
- 41 Pri absencii vyhlásenia neplatnosti, zmeny alebo zrušenia zo strany príslušných inštitúcií Únie nariadenie č. 2398/97 zostáva, aj po uvedenom konštatovaní OUS, záväzným vo všetkých bodoch a priamo uplatniteľným v každom členskom štáte.
- 42 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že podľa článkov 1 a 3 nariadenia č. 1515/2001, ak OUS prijíma správu týkajúcu sa opatrení Únie v oblasti ochrany pred dumpingovými dovozmi alebo subvencovanými dovozmi, Rada môže zrušiť alebo zmeniť takéto opatrenie, alebo prijať akékoľvek iné osobitné opatrenie považované za potrebné a že ak nie je stanovené inak, prípadné opatrenia takto prijaté Radou nadobudnú účinnosť dňom nadobudnutia ich platnosti a nemožno sa ich dovolávať na účel dosiahnutia vrátenia cla vybratého pred týmto dátumom.
- 43 Z toho vyplýva, že keďže až do 27. septembra 2007, dátumu vyhlásenia už citovaného rozsudku Ikea Wholesale, nariadenie č. 2398/97 nebolo Súdnym dvorom vyhlásené za neplatné a nebolo tiež zrušené alebo zmenené nariadením č. 160/2002, a to bez ohľadu na konštatovania OUS o súlade nariadenia č. 2398/97 s antidumpingovou dohodou, vzťahovala sa na toto nariadenie prezumpcia platnosti, takže vnútroštátne colné orgány sa nemohli pred týmto dátumom domnievať, že clo vyrubené podľa jeho ustanovení nie je na základe právnych predpisov dlžné v zmysle článku 236 ods. 1 colného kódexu. Za

týchto okolností tiež nemohli pred uvedeným dátumom pristúpiť na základe článku 236 ods. 2 tretieho pododseku colného kódexu z vlastného podnetu k vráteniu antidumpingového cla vyrubeného podľa nariadenia č. 2398/97.

- 44 Za týchto okolností treba na druhú otázku odpovedať, že článok 236 ods. 2 tretí pododsek colného kódexu sa má vykladať v tom zmysle, že neumožňuje vnútroštátnym colným orgánom pristúpiť z vlastného podnetu k vráteniu antidumpingového cla vyrubeného podľa nariadenia Únie na základe toho, že OUS konštatoval nesúlad uvedeného nariadenia s antidumpingovou dohodou.

O trovách

- 45 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (tretia komora) rozhodol takto:

1. Článok 236 ods. 2 druhý pododsek nariadenia Rady (EHS) č. 2913/92 z 12. októbra 1992, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Spoločenstva, zmeneného a doplneného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2700/2000 zo 16. novembra 2000, sa má vykladať v tom zmysle, že nezákonnosť nariadenia nepredstavuje prípad vyššej moci v zmysle tohto ustanovenia umožňujúci predĺžiť trojročnú lehotu, počas ktorej dovozca môže požiadať o vrátenie dovozného cla zaplateného podľa tohto nariadenia.
2. Článok 236 ods. 2 tretí pododsek nariadenia č. 2913/92, zmeneného a doplneného nariadením (ES) č. 2700/2000, sa má vykladať v tom zmysle, že neumožňuje vnútroštátnym colným orgánom pristúpiť z vlastného podnetu k vráteniu antidumpingového cla vyrubeného podľa nariadenia Únie na základe toho, že orgán na urovnávanie sporov konštatoval nesúlad uvedeného nariadenia s Dohodou o uplatňovaní článku VI Všeobecnej dohody o clách a obchode 1994 uvedenou v prílohe 1A Dohody o zriadení Svetovej obchodnej organizácie (WTO), podpísanej v Marrákeši 15. apríla 1994 a schválenej rozhodnutím Rady 94/800/ES z 22. decembra 1994, týkajúcim sa uzavretia dohôd v mene Európskeho spoločenstva, pokiaľ ide o záležitosti v rámci jeho kompetencie, ku ktorým sa dospelo na Uruguajskom kole multilaterálnych rokovaní (1986 – 1994).

Podpisy